

هه‌ناسه‌کانی هاوڵاتی و هه‌لۆسۆره‌کانی کوردستانی نوێ

کاوه نه‌مین

ه‌ ژماره (١٢٦) هاوڵاتییدا، ئاسۆس هه‌ردی له وتاریکی په‌خه‌نهامیژدا، قسه‌ی سه‌دان هه‌زار کوردی کردوو، داخواری سه‌دان هه‌زار کوردی خسته‌وته پێش چاوی ده‌سه‌لاتدارن و پێیان ده‌لێت: گۆرانکاری. هه‌لبه‌ت وه‌نه‌بێت ئه‌وه ته‌نها ئاسۆس هه‌ردی بێت که ئه‌م سه‌ره‌ی که‌شف کردبێت به‌لکو ده‌یان ساڵه‌ سه‌دان وتاری و نووسراون به‌لام له‌دوچاردا کراونه‌ته لوه‌له‌ی گۆلبه‌پۆژه. به‌لام پێده‌چیت وتاره‌که‌ی ئاسۆس یانیش سه‌رده‌مه‌که که سه‌رده‌می گۆرانکارییه‌ جا به‌خۆشی بێت یان به‌ خوايشت کاری خۆی کردبێت، بۆیه نووسه‌رانی کوردستانی نوێ به‌ جومه‌ هاتونه‌ته ده‌نگ و ئاسۆس و پۆژنامه‌ی هاوڵاتیان داوه‌ته به‌ر خۆشابه‌ختانه‌ ده‌ستریژی وشه. یه‌کێک له‌ یاساکانی چاپه‌مه‌نی و لا‌تانی دیموکرات

ئه‌وه‌یه که نابێت که‌سه‌ هه‌ستی که‌سه‌ به‌ناهه‌ق بریندار بکات و که‌رامه‌تی که‌سیک برۆشینی، ده‌نا ئه‌وه‌ که‌سه‌ مافی خۆیه‌تی له‌ دادگا دیفاع له‌ خۆی بکات. بۆ نمونه‌ ماوه‌یه‌ک له‌مه‌و پێش له‌ و لا‌تی سوید پۆژنامه‌ی ئیکسپریس له‌ لاپه‌ره‌ی یه‌که‌می خۆیدا به‌ گه‌وره‌ی نويسبووی که گودرون شیمان سه‌ره‌ۆکی ئه‌وکاته‌ی پارته‌ی چه‌پ له‌ فیلیکی ئیروئیکیدا بازی ده‌کات. گودرون خان ئه‌وه‌ هه‌واله‌ی به‌ درۆخته‌وه‌ و پۆژنامه‌که‌ی دا به‌ دادگا، و پاره‌یه‌کی باشیشی وه‌رگرت له‌ پای ئه‌وه‌ هه‌واله‌ درۆیه‌دا که بۆی هه‌لبه‌ستراوو.

مرو‌ف کاتیک ئه‌وه‌ وتاری ئاسۆس ده‌خوینێته‌وه‌ جگه‌ له‌ راستی هه‌چ شتیکی تری که هه‌ستی که‌سیک یان گروپیک بریندار بکات نابینیت، ئه‌وانه‌ی که ئه‌وه‌ باسی کردوون به‌ زیادیشه‌وه‌ له‌ کوردستاندا پویان داوه‌، له‌ دابه‌شکردنی حوکومه‌ت و په‌رله‌مانه‌وه‌ هه‌تا به‌ناهه‌ق رژاندى خۆینی هه‌زاران مرو‌فی کورد جا ئه‌وه‌ مرو‌فانه‌ حیزبی بووبن یان نا، هه‌چ له‌ تاوانه‌که‌ که‌م ناکاته‌وه‌. داگیرکردنی مالى یه‌کتری و شاربه‌ده‌رکردن و ته‌نانه‌ت به‌کۆمه‌ل کوشتنیش له‌ سه‌رده‌می دواى راپه‌رین پویان داوه‌، داڵده‌دانى جاش و خه‌لکانی به‌عسی، چ ئه‌وسا و چ ئیستا درێژه‌ی هه‌یه. ئاودیوکردن و تالانکردن تائیس‌تاش درێژه‌یه‌ هه‌یه. ئه‌وه‌ حوکومه‌تی کوردستانه‌ که به‌رپرسیاره‌ نه‌ک پۆژنامه‌نووس و پۆژنامه‌کان. هه‌ینانی به‌ره‌ی تورکومانی بۆ سلیمانی و دابه‌شکردنی زه‌ویوزار به‌سه‌ریاندا، حوکومه‌تی کوردستان کردوویه‌تی نه‌ک خه‌لکی تر. ده‌سه‌لاتداران باش ده‌زانن چیان کردوو له‌ کوردستاندا بۆیه‌ پێویست به‌ ریزکردن و لیسته‌ دروستکردن نییه‌.

کاتیک ده‌سه‌لاتدارانی کوردستان ده‌که‌ونه‌ ژێر په‌حمه‌تی په‌خه‌ن و نا‌ره‌زایه‌تییه‌وه‌، خه‌را له‌په‌نای کیل و گۆر و جامانه‌ی شه‌هیده‌ سه‌ربه‌رزه‌کانی کوردستاندا خۆیان هه‌شار ده‌دن، ئه‌وه‌تا هه‌م ئازاد جوندیانی و هه‌میش جهمال عه‌بدوڵه‌ په‌نایان بۆ شه‌هیده‌ سه‌ربه‌رزه‌کانی کوردستان له‌وانه‌ش شه‌هید جهباری حاجی په‌شید بردوو، که زۆر ناشیانه‌ ده‌یان‌ه‌و‌یت بلێن مادهم شه‌هیده‌مان هه‌یه‌ ده‌بیت مۆنیکا و نازم چی و چیشمان هه‌بیت، ئه‌وتا جهمال عه‌بدوڵه‌ ده‌لێت "ئه‌مانه‌ بکه‌یت به‌ ژێر له‌ج و لیوه‌وه‌ وای نیشان ده‌یت که ده‌سه‌لات ته‌نها ئه‌قه‌لو‌ن هه‌ین و دزی هه‌یه‌ و جهباری حاجی په‌شیدی نییه‌!" (کوردستانی نوێ پۆژی ٢٢/٢٠٠٣، لاپه‌ره‌ ٦).

ئایا له‌وه‌ هه‌موو خه‌یر و بیره‌ی کوردستان که ١٢ ساڵه‌ ده‌یخۆن، چه‌ندتان به‌ مالى شه‌هیده‌کانتان داوه‌؟ ئایا کام پارت و حکومه‌تی کوردستانه‌کان هاتن به‌ بێ جیاواری موجه‌ بۆ مالى شه‌هیده‌کان دابین بکه‌ن که مافیکی ره‌وای خۆیان. من ده‌پرسم پارته‌ی یانیش یه‌کیته‌ی پۆژیک له‌ پۆژان هاتوون یارمه‌تیه‌ک ئه‌گه‌ر په‌مزیش بێت به‌ شه‌هیده‌کانی یه‌کتری بدن؟ کام راگه‌یاندى حیزب هات کاروانی شه‌هیدانی بۆ شه‌هیدیکی

تری حیزبیکێ تر کرد؟ تهنانهت گوند ههیه شههیدی هه دوو لای بگره چهند لایه نیکێ تیدایه، بهلام کاتیک باسی شههیدهکانی ئهو گونده دهکریت، ناوی شههیدی حیزبهکهی خویان نه بیته نایبهن؟ بهلگهشم ههیه بۆ قسهکانم.

پاشان ئهوه کام مهنتقه که ده لایته مادهم ئیمه پێشمه رگه بووین و شههیدمان داوه، ئیتر نابیت کهسی تر قسه بکات، دهنه چۆن کاک ئازاد جوندیانی به ئاسۆس ههردی ده لایته: لی خوره دهشته. ئهگه چ من ههچ کام له ئهندامانی مالی مامۆستا ههردی ناسم، بهلام ده توانم بلیم ئهوان که له په نجاگانه وه له خه تیکێ قهومیا کاریان کردوو و کوردستانی بوون و عیراق چی نه بوون ئهوه بۆ خوی شه ره فیکێ گه وره یه بۆیان.

کاک ئازاد و کاک جهمال دیاره له ناویهنای "ماریتر" قه لاس بوون، ئه مهش وه کو جله تازهکانی قه یسه ر وایه که ههچ له بهرد له نه بوو بهلام هه موو خه لک چه پله یان لیده دا و هاواریان ده کرد ئایا له و جله جوانانه، هه تا مندالیک قه وماندی و وتی ئه وه چیه خۆ قه یسه ر جلی له بهردا نییه! ئی خۆ هه موو کهس ده زانیته که له ژیر فشاز یانیش به نه سیحه تی ئه مریکا باج و گو مرگ و سه یته ره و یه کگرته وه ی حو کوومه ته کان و یه کخسته نه وه ی هیزی پێشمه رگه که به سالان سه نگه ریان له یه کگرته بوو، ده کرین. دهنه، به ئازادیه که ی کوردستانی نوێ سویندتان ده دم بۆ پێش روخانی عیراق و هاتنی ماریتره کان نه تانکرد؟ ئه ی که ژنانی کورد مه شیان به ریخست و له سلیمانیه وه بۆ هه ولیر بۆ کهس گوئی بۆ رانه دیان. باشه بۆ ۱۰ ساله له سلیمانی ئالای کوردستان نه ده شه کایه وه؟ ده یان و سه دان بۆ بۆ، که خه لک بۆیان هه یه بپرسن؟

ئه گه ر ده شتانه ویت له سه ر شوړشی نوێ و کۆنی گه له که مان زیاتر شت بزائن، بفرموون، بیره وه ره یه کانی کاک نه وشیروان و کاک حه مه ی حاجی مه حمود، کاک ئه حمه د بانخیلانی و کاک پشکو نه جمه دین و گفتووگو له گه ل کاک ئیبراهیم ئه حمه د و چیشتی مچه وری مام هه ژار و نیهنیه کانی عیسا په ژمان و کتیه که ی کاک مه سعود له سه ر شوړشی ئه یلوول بخویننه وه، ره نگه ئیتر کهس نه ویریت له ژیر ناوی شه هیدان دا خۆی وه شاریت، دهنه ئه وانیش دره نگ یان زوو دینه زمان.

دوا وشه شم بۆ هه لو سوره کانی کوردستانی نوێ ئه وه یه، ئه ری به راست تا ئیستا به وشه یه ک په خنه تان له ئه مریکا و ماریتره کانی گرتوو، کاتیک رۆژنامه کانی باشووری کوردستان ده خوینیته وه، هه موو وه کو ده نگی کوردی ئه مریکا قسه ده که ن و که ده لاین سه ره وک بوش و یه کپارچه یی خاکی عیراق وه کو ئه و هه موو شه هیده مان بۆ سه ره وک بوش و یه کپارچه یی خاکی عیراق دابیت، عیراقیک که هه زاران کوردی ئه نفال کردبیت بۆ ئه وه ده بیته سه ره وه ریته که ی بپاریزیت یانیش بیخه یته ژیر بی؟

تیبینی کوردستان نیت:

ئهم نووسینه بیروبوچونی حاره نه که یهت، کوردستان نیت له ناوه رۆکه که ی بهرپر سیار نییه.